

SLR-D – 1

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Test, Measurement and Evaluation in Physical Education

Day and Date : Tuesday, 5-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** 1) **All questions are compulsory.**
2) *Candidates who to intend to write their answer in **Marathi** are advised to read **English** paper also.*
3) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 minutes

Marks : 10

1. Choose proper alternative :

10

- 1) Tennis skill test was prepared _____
a) Sargent b) Dyer c) Barrow d) Johnson
- 2) Advance preparation conduct of test is _____
a) Skill test b) Field marking c) Norms d) Validity
- 3) AAHPERD youth fitness test introduced in _____
a) India b) America c) China d) Germany
- 4) Standing broad jump will measures _____
a) Endurance b) Explosive power
c) Speed d) Strength
- 5) Kabaddi skill test prepared by _____
a) Russel b) Prasad Rao c) Johnson d) Dyer
- 6) _____ is an instrument used to gain information about individual or object.
a) Test b) Measurement c) Evaluation d) None of these
- 7) Volley ball skill test prepared by _____
a) Johnson b) Prasad Rao
c) Russell Lounge d) Lokhurt

P.T.O.

- 8) In Harward step test _____ instrument is used.
 a) Spirometer b) Dynamometer c) Metronom d) Dynometer
- 9) Blood pressure instrument measure _____
 a) Flexio measure b) Dynamometer
 c) Sphygmometer d) Thermometer
- 10) Test-retest method is used for _____ determining.
 a) Validity b) Objectivity c) Norms d) Reliability

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्यायाची निवड करा:

10

- 1) टेनिसची कौशल्य चाचणी _____ तयार केली.
 अ) सार्जट ब) डायर क) बॅरो ड) जॉन्सन
- 2) कसोटीच्या पूर्वतयारीचे आयोजन _____ आहे.
 अ) कौशल्य कसोट्या ब) मैदान आखणी क) मानके ड) वैधता
- 3) ऑफरडची यूथ फिटनेस चाचणी _____ देशात प्रथम तयार केली.
 अ) भारत ब) अमेरिका क) चायना ड) जर्मनी
- 4) स्टॉडिंग ब्रॉड जम्पमध्ये _____ चे मापन केले जाते.
 अ) दमदारपणा ब) स्फोटक शक्ती क) वेग ड) ताकद
- 5) कबड्डीची चाचणी _____ ने बनविली.
 अ) रूसेल ब) प्रसादराव क) जॉन्सन ड) डयर
- 6) व्यक्तिची अथवा वस्तुची मिळणारी माहिती उपयोगात आणणारे साधन _____ आहे.
 अ) कसोटी ब) मापन क) मूल्यमापन ड) यापैकी नाही
- 7) व्हॉलीबॉल चाचणी _____ ने बनविली.
 अ) जॉन्सन ब) प्रसादराव क) रूसेल लाँजे ड) लोक्हर्ट
- 8) हारवर्ड स्टेप कसोटीमध्ये _____ साधन वापरले जाते.
 अ) स्पायरोमीटर ब) डायनामोमीटर क) मेट्रोनाम ड) डायनोमीटर
- 9) ब्लडप्रेसर उपकरणाने _____ मोजतात.
 अ) प्लक्षोमेझर ब) डायनामोमीटर
 क) स्फिग्मोमीटर ड) थर्मोमीटर
- 10) चाचणी पुनर्चाचणी पद्धतीचा उपयोग _____ निश्चित करण्यासाठी होतो.
 अ) वैधता ब) वस्तुनिष्ठता क) मानके ड) विश्वसनियता

Seat No.	
---------------------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – I)
Test, Measurement and Evaluation in Physical Education

Day and Date : Tuesday, 5-5-2015

Marks : 40

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) Describe the Miller Volleyball test and Macpherson Badminton skill test.
 - 2) Explain the procedure for conducting Sargent test and Rogers strength index.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) Explain the need and importance of test measurement and evaluation in Physical Education.
 - 2) Explain the procedure of conducting Johnson basket ball skill test.
4. Answer the following question in brief : **8**
- 1) Write criteria of a good test.
 - 2) Write standardized and teacher made test.
5. Answer the following question in brief : **12**
- 1) Explain the procedure for conducting knowledge test.
 - 2) Explain J.C.R. test.
 - 3) Write advance preparation for administrating the test.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणतेही एक) : 10
- 1) मिश्र व्हॉलीबॉल कसोटी व मॅकफरसन बॅडमिन्टन कौशल्य कसोटीचे वर्णन करा.
 - 2) सार्जट कसोटी व रॉजर इंडेक्स कसोटीची आयोजन पद्धत कशी आहे ते स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : 10
- 1) कसोटी, मापन व मूल्यमापन म्हणजे काय ? शारीरिक शिक्षण क्षेत्रात कसोटी व मापनाचे महत्त्व स्पष्ट करा.
 - 2) जॉन्सन बास्केटबॉल कौशल्य कसोटी घेण्याची पद्धत स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा.
- 1) चांगल्या कसोटीची गुणवत्ता लिहा. 8
 - 2) प्रमाणित चाचणी आणि शिक्षक निर्मिती चाचणी याबद्दल लिहा.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : 12
- 1) ज्ञान कसोटी बांधणी कशी कराल ते स्पष्ट करा.
 - 2) जे.सी.आर. चाचणीबद्दल लिहा.
 - 3) एखाद्या कसोटीची व्यवस्थापूर्वीची तयारी.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – III) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Exercise Physiology (Paper – X)

Day and Date : Thursday, 7-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :**
- i) Q. No. 1 answer sheet shall be collected within **first fifteen minutes**.
 - ii) **All questions are compulsory.**
 - iii) The candidates should read the original questions in **English**.
 - iv) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative.

10

- i) The number of bones in human body are
 - a) 200
 - b) 201
 - c) 216
 - d) none of these
- ii) There are three aspect of small intestine the test aspect is called
 - a) Duodenum
 - b) Jejunum
 - c) Ilium
 - d) None of these
- iii) The cover of Myofibrils is called
 - a) Sarcolemma
 - b) Connective tissue
 - c) Endomysium
 - d) None of these
- iv) The study of internal changes in different system of our body after exercises is called
 - a) Anatomy
 - b) Kinesiology
 - c) Physiology
 - d) None of these
- v) The process of A.T.P. is produce in the
 - a) Heart
 - b) Lungs
 - c) Bone
 - d) Muscle cell
- vi) Heart draws out how much blood in a minute of rest time it is called
 - a) stroke volume
 - b) vital capacity
 - c) cardiac output
 - d) none of these
- vii) Blood pressure is measured through
 - a) Sphygmomanometer
 - b) Spirometer
 - c) Manometer
 - d) None of these
- viii) _____ instrument used in measuring the vital capacity.
 - a) Spirometer
 - b) Sphygmomanometer
 - c) Manometer
 - d) None of these
- ix) _____ is the enzyme in saliva.
 - a) Lipase
 - b) Trypsin
 - c) Phthalein
 - d) None of these
- x) Phthalein saliva transforms carbohydrates in _____ sugar.
 - a) Maltose
 - b) Glucose
 - c) Lactose
 - d) Sucrose

P.T.O.

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा :

10

- i) मानवी शरीरातील हाडांची संख्या
 अ) २००
 ब) २०१
 क) २१६
 ड) यापैकी नाही
- ii) लहान आतड्याचे तीन भाग पडतात त्यातल्या शेवटच्या भागाला _____ म्हणतात.
 अ) ड्युडेनम
 ब) जेज्युनम
 क) इलियम
 ड) वरील पैकी नाही
- iii) मायोफायब्रीलच्या आवरणाला _____ म्हणतात.
 अ) सारकोलेमा
 ब) केनेक्टिव्ह टिशू
 क) इंडोमायसीयम
 ड) यापैकी नाही
- iv) व्यायामामुळे आपल्या शरीरातील निरनिराळ्या संस्थामध्ये अंतर्गत बदल होतात त्याचा अभ्यास करणाऱ्या शास्त्राला -
 _____ म्हणतात.
 अ) अँनाटामी
 ब) किनिशॉलाजी
 क) फिजीयोलॉजी
 ड) यापैकी नाही
- v) ए.टी.पी. ची प्रक्रिया _____ मधून निर्माण होणे।
 अ) हार्ट
 ब) लंग्ज
 क) बोन
 ड) मसल सेल
- vi) विश्रांतीच्या वेळी हृदय एका मिनिटाला किती रक्त बाहेर टाकते त्या प्रमाणाला _____ म्हणतात.
 अ) स्ट्रोक व्हाल्यूम
 ब) व्हाईटल कॅपॅसिटी
 क) कार्डियाक आवुटपुट
 ड) यापैकी नाही
- vii) रक्तदाब _____ साधनाने मोजतात.
 अ) स्फीग्मोमॅनोमीटर
 ब) स्पायरोमीटर
 क) मॅनोमीटर
 ड) यापैकी नाही
- viii) फुफुसाची श्वसनक्षमता _____ ने मोजली जाते.
 अ) स्पायरोमीटर
 ब) स्फीग्मोमॅनोमीटर
 क) मॅनोमीटर
 ड) यापैकी नाही
- ix) लाळेमध्ये _____ पाचकरस असतो.
 अ) लायपेज
 ब) ट्रीपसीन
 क) टायलीन
 ड) यापैकी नाही
- x) लाळेतील टायलीन नावाच्या पाचक रसामुळे पिष्टमय पदार्थाचे _____ शर्करेत रूपांतर होते.
 अ) माल्टोज
 ब) ग्लुकोज
 क) लॅक्टोज
 ड) सॅक्रोज

Seat No.	
---------------------	--

**M.P.Ed. (Part – II) (Semester – III) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Exercise Physiology (Paper – X)**

Day and Date : Thursday, 7-5-2015

Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

2. Answer the following question (**any one**). **10**
- i) What is meant by anatomy and physiology and write the importance of physiology exercises ?
 - ii) Explain the microscopic structure of muscle and their function during muscular contraction.
3. Answer the following question (**any one**). **10**
- i) Write the effect of exercises on respiratory system.
 - ii) Write the effect of exercises on circulatory system.
4. Answer the following question in brief. **8**
- i) Exercise and weight control.
 - ii) Metabolism of carbohydrates and proteins.
5. Answer the following question in brief. **12**
- i) Red and white muscle.
 - ii) Temperature regulation.
 - iii) Oxygen debt and second wind.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) १०
- i) शरीरशास्त्र व शरीर क्रीयाशास्त्राचा अर्थ सांगून, व्यायामाचे शरीर क्रीयाशास्त्राचे महत्व लीहा.
- ii) स्नायुची सुक्ष्मपार्शिय रचना स्पष्ट करा व स्नायु आकुंचनाच्या वेळी त्याचे कार्य लिहा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणत्याही एक). १०
- i) व्यायामाचा श्वसनसंस्थेवर होणारा परिणाम लिहा.
- ii) व्यायामाचा रक्ताभिसरण संस्थेवर होणारा परिणाम लिहा.
4. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. ८
- i) व्यायाम व वजन नियंत्रण.
- ii) पिष्टमय व नत्रयुक्त पदार्थांचे चयापचय.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा. १२
- i) तांबडे व पांढरे स्नायु
- ii) उष्णता नियंत्रण प्रक्रिया
- iii) प्राणवायू ऋण व दुय्यम श्वसन.
-

SLR-D – 13

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XIII)
Sociology of Sports

Day and Date : Wednesday, 6-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

- N.B. :** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All questions are compulsory.**
3) The **candidate** should read the original question in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose correct alternative :

(10×1=10)

- 1) Sports sociology should have a background of _____
a) psychology b) sociology c) a) and b) both d) none of these
- 2) There are _____ level of sports social level organization.
a) 4 b) 5 c) 6 d) 7
- 3) _____ is the study of origin develop organisation and role of sports in human sociology.
a) Sociology b) Sport Sociology
c) Anatomy d) Psychology
- 4) According to sociologists education means _____
a) Adjustment b) Socialization c) Interaction d) Development
- 5) The changing cultural image of women athletes has contributed to the growth of _____
a) Men sports b) Womens sports
c) Personality d) All of these
- 6) The physical education teacher requires _____ knowledge to know the way of effective teaching.
a) Class psychology b) Class group behaviour
c) Both a) and b) d) None of these
- 7) Socialization results in the creation of _____
a) Self image b) Motivation c) Emotion d) All of these
- 8) Sports are related to _____ content in which we live.
a) Social b) Cultural
c) Social and Cultural d) None of these

P.T.O.

- 9) The persons who come together and thinks or experiences emotions are called group is defined by
 a) Sheriff b) Kimbol c) Mcdougal d) Lebon
- 10) The feeling of _____ found in activities called play.
 a) Joy and satisfactions b) Success
 c) Failure d) Disappoint

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) क्रीडा समाजशास्त्राला _____ प्रकारची पार्श्वभूमि असावी लागते.
 अ) मानसशास्त्र ब) समाजशास्त्र क) अ) आणि ब) ड) यापैकी नाही
- २) क्रीडा सामाजिक स्तर संस्थेच्या _____ पातळ्या आहेत.
 अ) चार ब) पाच क) सहा ड) सात
- ३) मानवी समाजात खेळाची भूमिका व नियोजनाच्या विकासाच्या मूळाचा अभ्यास _____ विषयात केला जातो.
 अ) समाजशास्त्र ब) क्रीडा समाजशास्त्र
 क) शरीरशास्त्र ड) मानसशास्त्र
- ४) समाजशास्त्रांच्या मते शिक्षण म्हणजे _____ होय.
 अ) समायोजन ब) समाजिकरण क) आंतरक्रिया ड) विकास
- ५) स्त्रियांची अॅथलिट्समधील बदलती सांस्कृतिक प्रतिमा ही _____ वाढवण्यात योगदान करते.
 अ) पुरुष क्रीडा ब) महिला क्रीडा क) व्यक्तिमत्त्व ड) वरील सर्व
- ६) प्रभावी अध्यापनाचे मार्ग आखण्याकरता शारीरिक शिक्षण शिक्षकाला _____ चे ज्ञान असावे.
 अ) वर्ग मानसशास्त्राचे ब) वर्ग समूह वर्तनाचे
 क) अ) आणि ब) दोन्ही ड) यापैकी नाही
- ७) सामाजिकरण हे _____ निर्माण करते.
 अ) स्वप्रतिमा ब) प्रेरणा क) भावना ड) वरील सर्व
- ८) आपण राहत असलेल्या _____ घटकाशी खेळाचा संबंध आहे.
 अ) समाज ब) संस्कृती
 क) समाज व संस्कृती ड) यापैकी नाही
- ९) जो माणूस एकत्रित येवून एक विचार करतात किंवा एक भावना अनुभवतात त्याला समूह म्हणतात अशी व्याख्या _____ ने केली.
 अ) शेरिफ ब) केम्बॉल क) मॅकडोगल ड) लेबॉन
- १०) खेळ या क्रीडा कृतीत _____ ची भावना असते.
 अ) आनंद व समाधान ब) यश
 क) अपयश ड) निराशा

Seat No.	
---------------------	--

**M.P.Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – XIII)
Sociology of Sports**

Day and Date : Wednesday, 6-5-2015

Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

N.B. : All questions are compulsory.

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
 - 1) Write in detail about sports and culture.
 - 2) Explain the political consequence of international sports events.

3. Answer the following question (**any one**) : **10**
 - 1) Is there any role of country's economy in the development of games and sports ? Discuss.
 - 2) Explain sports as a social phenomena.

4. Answer the following questions in brief : **8**
 - 1) Media and sports
 - 2) Group dynamics.

5. Answer the following questions in brief : **12**
 - 1) Socialization through sports.
 - 2) Write about the social organisation group.
 - 3) Write about work, free time and physical education and sports.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) क्रीडा व संस्कृती या बदल लिहा.
 - २) आंतरराष्ट्रीय क्रीडा स्पर्धेचे राजकीय परीणाम स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) देशाच्या आर्थिक भूमिकेमध्ये क्रीडा व खेळ यांच्या विकासाबाबतची भूमिका असते ती स्पष्ट करा.
 - २) क्रीडा एक सामाजिक चमत्कार स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) प्रसारमाध्यमे व क्रीडा
 - २) समूहगतीमान.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) क्रीडा माध्यमातून समाजिकरण.
 - २) सामाजिक संघटना बदल लिहा.
 - ३) कामाव्यतिरिक्त, रिकामावेळ आणि शारीरिक शिक्षण व खेळ या बदल लिहा.

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Health Education (Paper No. – XIV)

Day and Date : Friday, 8-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :**
- i) Question No. 1 shall be collected with in **first fifteen** minutes.
 - ii) **All** questions are **compulsory**.
 - iii) The candidates should read the original question in **English**.
 - iv) Question No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- i) The prescription for diabetes is
 - a) T.T. Injection
 - b) Penicillin
 - c) Insulin
 - d) None of these
- ii) _____ disease is caused by biting mosquitoes.
 - a) blood pressure
 - b) malaria
 - c) diabetes
 - d) cancer
- iii) Deficiency of Vitamin D causes
 - a) tuberculosis
 - b) leprosy
 - c) rickets
 - d) none of these
- iv) A player needs _____ calorie per day.
 - a) 2000
 - b) 4000
 - c) 6000
 - d) none of these
- v) HIV virus causes
 - a) T.B.
 - b) AIDS
 - c) Malaria
 - d) Swine flue
- vi) Sunlight is a source of
 - a) Vitamin – B
 - b) Vitamin – D
 - c) Vitamin – C
 - d) Vitamin – A
- vii) 1 gm proteins helps to get the heat of _____ calorie.
 - a) 9.9
 - b) 3.2
 - c) 4.2
 - d) none of these
- viii) The communicable disease is
 - a) High blood pressure
 - b) Tuberculosis
 - c) Diabetes
 - d) None of these
- ix) _____ are the affecting factors on health.
 - a) health service
 - b) environment
 - c) socio-economic condition
 - d) all above
- x) _____ is used for avoiding the disease of malaria.
 - a) campus cleanliness
 - b) individual cleanliness
 - c) school cleanliness
 - d) all above

P.T.O.

मराठी रूपांतर

योग्य पर्याय निवडा :

10

1. i) मधुमेहावरील _____ औषध आहे.
 अ) T.T. इन्जेक्शन ब) पेनिसिलीन क) इन्शुलिन ड) यापैकी नाही
- ii) _____ हा रोग डासांच्या चावण्याने होतो.
 अ) रक्तदाब ब) हिवताप क) मधुमेह ड) कॅन्सर
- iii) ड जीवनसत्वाच्या अभावामुळे _____ रोग होतो.
 अ) क्षयरोग ब) कुष्ठरोग क) मुडदूस ड) यापैकी नाही
- iv) खेळाडूला दररोज _____ कॅलरीची गरज आहे.
 अ) 2000 ब) 4000 क) 6000 ड) यापैकी नाही
- v) HIV व्हायरसमुळे _____ रोग होतो.
 अ) क्षयरोग ब) एडस् क) हिवताप ड) स्वाइन फ्लू
- vi) सूर्यप्रकाश हा _____ चा स्रोत आहे.
 अ) जीवनसत्व-ब ब) जीवनसत्व-ड क) जीवनसत्व-क ड) जीवनसत्व-अ
- vii) 1 ग्रॅम नभयुक्त पदार्थातून _____ कॅलरी उष्णता मिलते.
 अ) 9.9 ब) 3.2 क) 4.2 ड) यापैकी नाही
- viii) _____ हा संसर्गजन्य रोग आहे.
 अ) उच्च रक्तदाब ब) क्षयरोग क) मधुमेह ड) यापैकी नाही
- ix) _____ हे आरोग्यावर परिणाम करणारे घटक आहेत.
 अ) आरोग्य सेवा ब) पर्यावरण
 क) सामाजिक आर्थिक परिस्थिती ड) वरील सर्व
- x) मलेरिया रोग टाळण्यासाठी _____ चा वापर केला जातो.
 अ) परिसर स्वच्छता ब) वैयक्तिक स्वच्छता
 क) शालेय स्वच्छता ड) वरील सर्व

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Health Education (Paper No. – XIV)

Day and Date : Friday, 8-5-2015

Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- Instruction:** 1) **All questions are compulsory.**
2) **The candidates should read the original question in English.**

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- i) Describe how will you run the 'school health programme' in secondary school.
 - ii) Explain the communicable disease caused by air.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- i) Explain the effects on public health of sewage and refuse disposal.
 - ii) State the health problems in India.
4. Answer the following question in brief : **8**
- i) Write causes, symptoms and prevention of malaria.
 - ii) Causes of AIDS.
5. Answer the following question in brief : **12**
- i) Prevention of diabetes.
 - ii) Explain pulse polio eradication.
 - iii) Sex education.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- i) माध्यमिक शालेत 'शालेय आरोग्य कार्यक्रम' तुम्ही कसा राबवाल त्याचे वर्णन करा.
- ii) हवेच्या माध्यमातून कोणते सांसर्गिक रोग होतात ते स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नाचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- i) कचरा बिल्हेवाट हि सार्वजनिक आरोग्यावर कसा परिणाम करते ते स्पष्ट करा.
- ii) भारतातील आरोग्य समस्या कोणत्या ते विशद करा.
4. खालील प्रश्नाचे थोडक्यात उत्तर लिहा : **8**
- i) हिक्ताप होण्याची कारणे, लक्षणे आणि प्रतिबंधात्मक उपाय लिहा.
- ii) एड्सची कारणे.
5. खालील प्रश्नाचे थोडक्यात उत्तर लिहा : **12**
- i) मधुमेहा वरील प्रतिबंधात्मक उपाय.
- ii) पल्स पोलिओ निर्मुलन स्पष्ट करा.
- iii) लैंगिक शिक्षण.
-

SLR-D – 15

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper No. – XV)
Sports Medicine and Physiotherapy

Day and Date : Monday, 11-5-2015

Max. Marks : 50

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

- Instructions:** 1) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.
2) **All** questions are **compulsory**.
3) Candidate who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** question also.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose correct alternatives :

10

- 1) Sprain is an injury to _____
a) Ligament b) Muscle c) Bone d) Connective tissue
- 2) Sports injuries can be minimized by
a) Massage b) Sauna bath c) Steam bath d) None of above
- 3) _____ first aid should be given to a person suffering from heat stroke.
a) Have the patient lie down in a cool place
b) Let him stay in the sun for some more time
c) Give him a glass of cold water
d) Surround the patient
- 4) Immediate symptom of spained ankle is
a) Bleeding b) Oedema c) Dislocation d) All the above
- 5) The quickest and most effective way to stop bleeding is _____
a) Direct pressure on the wound b) Cryotherapy
c) Hydrotherapy d) Tourniquets
- 6) Rehabilitation of sports injuries is done using _____
a) Hydrotherapy b) Corrective exercises
c) Cryotherapy d) None of the above
- 7) Shoulder dislocation injuries are commonly associated with
a) Rowing b) Basketball c) Volleyball d) Judo
- 8) _____ does not belong to the category of dope.
a) Ergogenic aids b) Caffeine c) Nicotine d) All the above

P.T.O.

- 9) Knee cartilage injuries are commonly associated with
 a) Swimming b) Rowing c) Boxing d) Football
- 10) Chronic sports injuries are treated using
 a) Diathermy b) Infrared c) Ultraviolet d) Ultrasound

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) स्प्रेन ही दुखापत _____ ची आहे.
 अ) लिगामेंट ब) स्नायु क) हाडे ड) जोडलेल्या ऊती
- २) खेळातील दुखापती _____ उपचार करून कमी केल्या जातात.
 अ) मसाज ब) सोना बाथ
 क) स्टिम बाथ ड) वरील पर्यायापैकी एकही नाही
- ३) _____ हा प्रथम उपचार उष्माघात झालेल्या व्यक्तीला करतात.
 अ) पेशंटला थंड जागेत झोपविणे
 ब) अजून जास्त वेळ उन्हात थांबणे
 क) पेशंटला एक ग्लास थंड पाणी द्यावे
 ड) पेशंट भोवती गोळा होणे
- ४) दुखावलेल्या घोट्याची तात्काळ लक्षणे _____ आहेत.
 अ) खतप्रवाह ब) ओडिमा क) सांधानिखळणे ड) वरील सर्व
- ५) खतप्रवाह थांबविण्याचा प्रभावी व जलद उपचार _____ आहे.
 अ) जखमेवर प्रत्यक्ष दाबदेणे ब) क्रायोथेरपी
 क) जलउपचार पद्धती ड) टर्निकॉईटस्
- ६) खेळातील दुखापतीच्या पुर्नवसनासाठी _____ चा वापर करतात.
 अ) जलउपचार पद्धती ब) योग्यव्यायाम
 क) क्रायोथेरपी ड) वरील पर्यायापैकी एकही नाही
- ७) खांद्याचा सांधा निखळणे ही दुखापत मुखत
 अ) रोईंग ब) बास्केटबॉल क) व्हालीबॉल ड) ज्युदा
- ८) _____ हे डोरींग या वर्गवरील येत नाही
 अ) अरगोजेनिक एडस् ब) कॅपेन क) निकोदिन ड) वरील सर्व
- ९) गुडघ्यांच्या कुर्च्यांच्या दुखापती सर्व साधारणपणे _____ खेळाशी निगडित असतात.
 अ) पोहणे ब) रोईंग क) बॉक्सिंग ड) फुटबॉल
- १०) कायमच्या क्रीडा दुखापतीवर उपचारासाठी _____ वापर करतात.
 अ) डायथर्मि ब) इंफ्रारेड क) अल्ट्रा व्हायलेट ड) आल्ट्रा साऊंड

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper No. – XV)
Sports Medicine and Physiotherapy

Day and Date : Monday, 11-5-2015

Marks : 40

Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Instruction: All questions are compulsory.

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- 1) How injuries can be avoided among sportsmen ? Give some suggestion.
 - 2) Discuss merit and demerits of doping.
3. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- 1) Explain in detail the concept of sports medicine in physical education.
 - 2) Explain therapeutic modalities for fracture and dislocation.
4. Answer the following questions in brief. **8**
- 1) Write effect of environment on the performance of an athlete.
 - 2) Write different type of fracture.
5. Answer the following question in brief. **12**
- 1) Write electrotherapy in the treatment of sports injuries.
 - 2) Write merit of massage.
 - 3) Write definition and meaning of first aid.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) खेळाडूंच्या इजा कशा टाकता येणे शक्य आहे ? काही बाबी सुचवा.
 - २) चर्चा करा मादक द्रव्याचे सेवण फायदे व तोटे.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) क्रीडा वैद्यकशास्त्राची क्रीडा वैद्यक संकल्पना सविस्तर स्पष्ट करा.
 - २) अरियभंगावरील व सांधानिखळणे वरील उपचार पद्धती स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) खेळाडूंच्या खेळ कौशल्यावर वातावरणामूळे होणारा परिणाम वर्णन करा.
 - २) अस्थिभंगाचे वेगवेगळ्या प्रकाराचे वर्णन लिहा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) विद्युत उपचार पद्धती याबद्दल लिहा.
 - २) मसाजचे फायदे लिहा.
 - ३) प्रथमोपचार व्याख्या व अर्थ लिहा.
-

SLR-D – 16

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Paper No. XVI : Yoga

Day and Date : Wednesday, 13-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** i) Question No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first fifteen** minutes in Answer Book on Page No. 3.
ii) **All** questions are **compulsory**.
iii) The candidate should read the original questions in **English**.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- i) Yoga means
a) Samyog b) Samyaman c) Samadhi d) Above all
- ii) The Sanskrit word 'Yoga' is made from
a) Yuja b) Moksha c) Karmasu d) Above all
- iii) _____ interpreted yoga means Samadhi.
a) Ayyangar b) Maharshi Vyas
c) Shankaracharya d) Patanjali
- iv) Mahamuni Patanjali made _____ part of Ashtanyoga.
a) Two b) Three c) Four d) None of these
- v) Rajyog emphasises on
a) Pranayam b) Pratyahar c) Dharana d) Above all
- vi) Human body includes _____ thousand pulses.
a) Nine b) Twenty five c) Fifty d) Seventy two
- vii) The major types of yoga _____ in Bhagwatgita.
a) Karmayog b) Dhyan yog c) Baktiyog d) Above all
- viii) Lord Shri Krishna said _____ to Arjun on the battle ground.
a) Hatyog b) Karmayog c) Japayog d) None of these
- ix) In Bhaktiyog the word of Bhakti is made from
a) Yuja b) Bhaj c) Kru d) Above all
- x) The type of Suddhikriya is
a) Yam b) Asan c) Pratyahar d) Tratak

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा.

१०

- i) योग म्हणजे _____ होय.
 अ) संयोग ब) संयमन क) समाधी ड) वरील सर्व
- ii) योग हा संस्कृत शब्द _____ पासून बनला आहे.
 अ) युज ब) मोक्ष क) कर्मसु ड) वरील सर्व
- iii) _____ यांनी योग म्हणजे समाधि असा अर्थ केला.
 अ) अय्यंगार ब) महर्षी व्यास क) शंकराचार्य ड) पतंजली
- iv) महामुनी पतंजलीच्या अष्टांगयोगात सूत्राचे एकूण _____ भाग केले आहेत.
 अ) दोन ब) तीन क) चार ड) यापैकी नाही
- v) राजयोगात _____ यावर जास्त भर देण्यात आला.
 अ) प्राणायाम ब) प्रत्याहार क) धारणा ड) वरील सर्व
- vi) मानवी शरीरात _____ हजार नाड्या आहेत.
 अ) नऊ ब) पंचवीस क) पन्नास ड) बाहत्तर
- vii) भगवद्गीतेत योगाचा _____ प्रमुख प्रकार आहेत.
 अ) कर्मयोग ब) ध्यानयोग क) भक्तीयोग ड) वरील सर्व
- viii) श्री कृष्णाने अर्जुनास रणभूमीवर _____ सांगितला होता.
 अ) हटयोग ब) कर्मयोग क) जपयोग ड) यापैकी नाही
- ix) भक्तीयोगातील भक्ती हा शब्द _____ पासून बनला आहे.
 अ) युज ब) भज क) कृ ड) वरील सर्व
- x) शुद्धीक्रीयाचा प्रकार
 अ) यम ब) आसन क) प्रत्याहार ड) त्राटक

Seat No.	
---------------------	--

**M.P.Ed. (Part – II) (Semester – IV) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Paper No. XVI : Yoga**

Day and Date : Wednesday, 13-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00 p.m.

Marks : 40

2. Answer the following questions (**any one**): **10**
- Explain in detail Japa Yoga and Hata yoga with reference to Physical Education.
 - Define the Yoga and explain the aim and importance in the field of Physical Education.
3. Answer the following questions (**any one**): **10**
- Define the Shatkriyas and explain their importance and purpose in modern times.
 - What is meant by Pranayam ? Explain its importance, what precautions should be taken while doing Pranayam.
4. Answer the following questions in brief : **8**
- Bandhas
 - Mudra.
5. Answer the following questions in brief : **12**
- Stress and Meditation
 - Yoga for all
 - Yoga diet.

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १०
- जपयोग व हटयोग यांचा शारीरिक शिक्षणाशी संदर्भ स्पष्ट करा.
 - योगाची व्याख्या सांगून शारीरिक शिक्षणाच्या क्षेत्रामध्ये त्याचे ध्येय व महत्व स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणताही एक) : १०
- शटक्रीया म्हणजे काय ते सांगून आधुनिक युगात त्याचे महत्व व हेतू स्पष्ट करा.
 - प्राणायाम म्हणजे काय ? प्राणायामाचे महत्व सांगून प्राणायाम करताना कोणती काळजी घेतली पाहिजे ते स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- बंध
 - मुद्रा.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- ताणतणाव व ध्यान
 - सर्वासाठी योगा
 - योगिक आहार.
-

SLR-D – 2

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Statistics (Paper – No. II)

Day and Date : Thursday, 7-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** 1) **All** questions are **compulsory**.
2) Candidates who intend to write answer in **Marathi** are advised to read the original questions in **English**.
3) **Simple** calculator is **allowed**.
4) Q. No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose appropriate alternative of the following .

10

- 1) Sigma/summation/ Σ is the word from _____ language.
A) Latin B) Arabian C) Greek D) None of these
- 2) The difference between upper limit and lower limit is known as
A) Class interval B) Frequency C) Mean D) None of these
- 3) The total number of measures in central tendency in the data are
a) 2 B) 3 C) 4 D) None of these
- 4) The class length of 10-20 is
A) 9 B) 10 C) 15 D) 15.5
- 5) The mid point of the class 30-40 is
A) 30 B) 35 C) 34.5 D) None of these
- 6) The mean in the following data is
(80, 55, 61, 72, 46, 34)
A) 60 B) 57 C) 58 D) 59
- 7) The median in the following data is
(4, 3, 7, 2, 5, 1, 8, 6, 9)
A) 5 B) 4 C) 2 D) 7
- 8) Hull scale is called _____ point scale.
A) 7 B) 6 C) 3 D) 4
- 9) _____ is one of the graphical representation.
A) Frequency polygon B) Mean
C) Mode D) Percentile
- 10) Statistics is a _____ word.
A) English B) Latin C) Grees D) None of these

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. खालील बहुपर्यायी प्रश्नातील योग्य पर्याय निवडा.

१) सिग्मा/समेशन/ Σ हा शब्द _____ भाषेचा आहे.

अ) लॅटीन ब) अरेबियन क) ग्रीक ड) यापैकी नाही

२) एखाद्या वर्गाची जेष्ठ/वरची मर्यादा व कनिष्ठ/खालची मर्यादा यामधील फरकास _____ म्हणतात.

अ) वर्गान्तर ब) वारंवारिता क) मध्यमान ड) यापैकी नाही

३) केंद्रीय प्रवृत्तीची परिमाणे _____ पद्धतीचे मोजली जातात.

अ) २ ब) ३ क) ४ ड) यापैकी नाही

४) १०-२० या वर्गान्तराचे वर्गान्तर _____ आहे.

अ) ९ ब) १० क) १५ ड) १५.५

५) ३०-४० या वर्गान्तराचे वर्गान्तमध्य _____ आहे.

अ) ३० ब) ३५ क) ३४.५ ड) यापैकी नाही

६) खालील प्राप्तांकावरून माध्यमान काढा.

(८०, ५५, ६१, ७२, ४६, ३४)

अ) ६० ब) ५७ क) ५८ ड) ५९

७) खालील प्राप्तांकाचे मध्यगा किती ?

(४, ३, ७, २, ५, १, ८, ६, १)

अ) ५ ब) ४ क) २ ड) ७

८) हल स्केल म्हणजे _____ पाइंट होय.

अ) ७ ब) ६ क) ३ ड) ४

९) _____ हा एका आलेखाचे प्रतिनिधित्व करतो.

अ) वारंवारिता बहुभुज ब) मध्यमान
क) बहुलक ड) शततमक

१०) संख्याशास्त्र हा शब्द _____ भाषेचा आहे.

अ) इंग्रजी ब) लॅटीन क) ग्रीस ड) यापैकी नाही

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Statistics (Paper – No. II)

Day and Date : Thursday, 7-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 40

- Instructions :** 1) **All questions are compulsory.**
2) **Candidates who intend to write answer in Marathi are advised to read the original questions in English.**
3) **Simple calculator is allowed.**

2. Answer the following question (**any one**) : **10**

A) Calculate the median for the following table.

C.I.	Frequency
45-49	1
40-44	2
35-39	6
30-34	5
25-29	18
20-24	11
15-19	9
10-14	5
5-9	3

N = 60

B) What is meant by central tendency ? Explain in detail.

3. Answer the following question (**any one**) : **10**

- A) Calculate the S.D. for the above table. (Q. No. 2)
B) Explain the measure of variability.

4. Answer the following question in brief. **8**

- A) Explain the percentile.
B) Explain the importance of statistics in Physical Education.

5. Answer the following questions in brief. **12**

- A) Cumulative Frequency Curve B) Z-Scale C) Histogram.

२. खालील प्रश्नाची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) :

१०

अ) खालील सारणीवरून मध्यांक काढा.

वर्गान्तर	वारंवारिता
४५-४९	१
४०-४४	२
३५-३९	६
३०-३४	५
२५-२९	१८
२०-२४	११
१५-१९	९
१०-१४	५
५-९	३

न. ६०

ब) केन्द्रीय प्रवृत्ती म्हणजे काय ? सविस्तर स्पष्ट करा.

३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) :

१०

अ) प्रश्न क्रमांक दोन (२) मधील सारणीवरून प्रमाण विचलन काढा.

ब) विचलनशीलतेची परीमाणे स्पष्ट करा.

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा :

८

अ) शततमक स्पष्ट करा.

ब) संख्याशास्त्राचे शारीरिक शिक्षणामधील महत्व स्पष्ट करा.

५. खालील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा :

१२

अ) संचयीत वारंवारिता वक्र

ब) झेड-स्केल

क) आयतालेख/स्तंभालेख.

SLR-D – 3

Seat No.	
-------------	--

M.P. Ed. (Part – I) (Semester – I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – III)
Management and Supervision of Physical Education and Sports

Day and Date : Saturday, 9-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** 1) Candidates who intend to write answer in **Marathi** are advised to read the original questions in **English**
2) Q. No. **1** is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. **3**. **Each** question carries **one** mark.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct answers.

- i) _____ substance to be used for cleaning of water of a swimming pool.
a) Potassium b) Chlorin c) Calcium d) Magnesium
- ii) Objective to sports management is _____
a) To encourage the development b) To organize the tournament
c) To participate in match d) All of these
- iii) _____ is technique of effective supervision.
a) Observation b) Conference c) Interview d) None of these
- iv) A leader must possess the following except
a) Commitment b) Missionary zeal c) Persuasiveness d) All of these
- v) Purposes of public relation in physical education is _____
a) To create goodwill with all pertinent public
b) To enlist assistance in suitable project and other help
c) Both 'a' and 'b'
d) None of these
- vi) In physical education leaders are selected _____
a) Through appointment by authority b) Through elected by the group
c) Both 'a' and 'b' d) None of these
- vii) Individual and group conference, bulletins and demonstration are the method of _____
a) Supervision b) Observation c) Interview d) All of these
- viii) According to _____ office management is the art of guiding the personnel/staff of the office in the use of means appropriate to its environment in order to achieve its specified purpose.
a) A.S. Brar b) Jesse c) Sears d) Ghosh

P.T.O.

- ix) _____ are the elements of office management.
 a) Office staff b) Office equipment c) Both 'a' and 'b' d) None of these
- x) _____ are the process of office management.
 a) Planning of office activities b) Organising the office activities
 c) Controlling the office activities d) All of these

मराठी रूपांतर

१. खालील बहुपर्यायी प्रश्नातील योग्य पर्याय निवडा :

१०

- १) _____ हे जलतरण तळावातील पाण्याच्या शुद्धी करणासाठी वापरतात.
 अ) पोटॅशियम ब) क्लोरिन क) कॅल्शियम ड) मॅग्नेशियम
- २) क्रीडा व्यवस्थापनाचे उद्दिष्टे हे _____ आहे.
 अ) क्रीडा विकासासाठी उपयोजना देणे ब) क्रीडा स्पर्धेचे आयोजन करणे
 क) स्पर्धेत सहभाग घेणे ड) वरील सर्व
- ३) परिणामकारक पर्यवेक्षणाचे _____ हे तंत्र आहे.
 अ) निरीक्षण ब) परिसंवाद क) मुलाखत ड) यापैकी नाही
- ४) नेतृत्वासाठी आवश्यक घटक _____
 अ) बांधिलकी ब) उत्साह क) खात्रीशीरपणा ड) वरील सर्व
- ५) शारीरिक शिक्षणात जनसंपर्काचा हेतू _____
 अ) संबंधित जनसमुहासोबत योग्य वृत्ती निर्माण करणे
 ब) योग्य प्रकल्प आणि इतर सहकार्य/मदतीसणि सहभाग नोंदविणे
 क) वरील पैकी अ) आणि ब)
 ड) कोणतेही नाही
- ६) शारीरिक शिक्षणात नेतृत्वाची निवड _____ पद्धतीने केली जाते.
 अ) अधिकार मंडळाकडून नेमणूक ब) गटाद्वारे निवड
 क) अ) आणि ब) दोन्ही ड) वरीलपैकी नाही
- ७) वैयक्तिक आणि सांघिक परिसंवाद, सूचना फलक/निवेदन आणि दिग्दर्शन या पद्धती म्हणजे _____
 अ) पर्यवेक्षण ब) निरीक्षण क) मुलाखत ड) वरील सर्व
- ८) _____ च्या मतानुसार कार्यालयीन व्यवस्थापन म्हणजे एक कला जी ठराविक हेतू प्राप्तीसाठी कर्मचाऱ्यांना योग्य प्रकारे परिस्थितीनुसार मार्गदर्शन करते.
 अ) ए.एस. ब्रार ब) जेस्सी क) सीअरर्स ड) गोष
- ९) _____ हे कार्यालयीन व्यवस्थापनाचे घटक आहेत.
 अ) कार्यालयीन कर्मचारी ब) कार्यालयीन साहित्य क) अ) आणि ब) ड) यापैकी नाही
- १०) _____ ह्या कार्यालयीन व्यवस्थापनाच्या प्रक्रिया आहेत.
 अ) नियोजन कृती ब) संघटन कृती क) नियंत्रण कृती ड) वरील सर्व

Seat No.	
---------------------	--

M.P. Ed. (Part – I) (Semester – I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper – III)
Management and Supervision of Physical Education and Sports

Day and Date : Saturday, 9-5-2015

Marks : 40

Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

2. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- i) Write meaning of management and explain need of management in physical education with examples.
 - ii) What is leadership ? Discuss the need of student leaders in physical education.
3. Answer the following questions (**any one**) : **10**
- i) How will you construct and maintain Gymnasium Hall ? Explain.
 - ii) Explain duties of good administrator.
4. Answer the following in brief : **8**
- i) Techniques of public relation.
 - ii) Management of physical education programme.
5. Answer the following in brief : **12**
- i) Functions of the supervision.
 - ii) Different records and registers in physical education.
 - iii) Educational importance of swimming pool.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) व्यवस्थापनाचा अर्थ लिहून त्याची शारीरिक शिक्षणामध्ये गरज उदाहरणासह लिहा.
 - २) नेतृत्व म्हणजे काय ? शारीरिक शिक्षणात विद्यार्थी नेत्याची गरज स्पष्ट करा.
३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) तुम्ही जिमनॅशियम हॉल कसे बांधाल आणि त्याची निगा कशी ठेवाल स्पष्ट करा.
 - २) चांगल्या प्रशासकाचे कर्तव्य स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडख्यात उत्तरे लिहा. ८
- १) जनतासंपर्काचे तंत्रे.
 - २) शारीरिक शिक्षण कार्यक्रमाचे व्यवस्थापन.
५. खालील प्रश्नांची थोडख्यात उत्तरे लिहा. १२
- १) पर्यवेक्षणाची कार्ये
 - २) शारीरिक शिक्षणातील विविध दफ्तर व नोंदवही
 - ३) पोहण्याच्या तलावाचे शैक्षणिक महत्त्व.

SLR-D – 4

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Recreation (Paper No. – IV)

Day and Date : Tuesday, 12-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** I) **All question are compulsory.**
II) *Candidates who intend to write their answer in **Marathi** are advised to **read** the **English** paper also.*
III) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- I) According to _____ “We work something better or best and its creates happiness means Recreation”.
a) J.B. Nash b) Dr. Nathan c) Dr. Willson d) None of these
- II) Complete music programme should include
a) Singing group b) Instrumental group
c) Special events d) Above all
- III) The recreation for senior citizen is
a) Bhajan b) Weight lifting c) Wrestling d) None of these
- IV) We see film it is called _____ recreation.
a) Visual b) Audio c) Audio-visual d) None of these
- V) The recreational game for rural area is
a) Wrestling b) Lawn Tennis c) Car race d) Squash
- VI) The first conference of Indian Recreation Board held in
a) Chandigarh b) Delhi c) Mumbai d) Madras
- VII) The purpose of folk dance is
a) Pleasure b) Tradition c) Culture d) Above all
- VIII) The purpose behind arrangement of camps
a) Social service b) Management interest
c) Completion of syllabus d) None of these
- IX) Indian Recreational Board established by
a) Dr. Nathwani b) M.S. Gill c) G.D. Sodhi d) None of these
- X) Recreation is for
a) Children b) Senior Citizen c) Women d) Above all

P.T.O.

मराठी रूपांतर

१. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- I) _____ यांच्या मते आपण जे कांही विधायक काम करतो व त्या पासून आनंद मिळतो त्याला मनोरंजन असे म्हणतात.
 अ) जे.बी. नॅश ब) डॉ. नाथन क) डॉ. विल्सन ड) यापैकी नाही
- II) संपूर्ण संगीत कार्यक्रमात _____ समाविष्ट आहे.
 अ) गायन गट ब) साधन गट क) घटना ड) वरील सर्व
- III) वृद्धासाठी मनोरंजनामध्ये _____ चा समावेश होतो.
 अ) भजन ब) वेट लिफ्टिंग क) कुस्ती ड) यापैकी नाही
- IV) आपण सिनेमा पाहतो ते _____ मनोरंजन होतो.
 अ) दृक ब) श्राव्य क) दृक-श्राव्य ड) यापैकी नाही
- V) ग्रामीण भागातील मनोरंजन खेळ _____ होय.
 अ) कुस्ती ब) लॉन टेनिस क) कार रेस ड) स्कॉश
- VI) भारतीय मनोरंजन महामंडलाची पहिली परिषद _____ येथे पार पडली.
 अ) चंदीगढ ब) दिल्ली क) मुंबई ड) मद्रास
- VII) लोकनृत्याचा हेतू _____ आहे.
 अ) आनंद ब) परंपरा क) संस्कृती ड) वरील सर्व
- VIII) शिबीर आयोजनाभागचा उद्देश
 अ) सामाजिक सेवा ब) व्यवस्थापन अभिरुची
 क) अभ्यासकत पूर्तता ड) यापैकी नाही
- IX) भारतीय मनोरंजन महामंडलाची स्थापना _____ यांनी केली.
 अ) डॉ. नथवानी ब) एम.एस. गील क) जी.डी. सोधी ड) यापैकी नाही
- X) मनोरंजन _____ साठी आहे.
 अ) लहान मुले ब) जेष्ठ नागरिक क) महिला ड) वरील सर्व

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – I) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Recreation (Paper No. – IV)

Day and Date : Tuesday, 12-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

Instructions : 1) **All question are compulsory.**

2) *Candidates who intend to write their answer in Marathi are advised to **read** the **English** paper also.*

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- I) What is Recreation ? Explain the need and importance of recreation for the life.
 - II) Write in detail on agencies of providing recreation.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- I) Explain the recreation scheme of organisation at rural area and industries.
 - II) What are the different type of Recreation Activities and explain any three of them.
4. Answer the following question in brief : **8**
- I) Write on leadership programme.
 - II) Social recreational agencies.
5. Answer the following question in brief : **12**
- I) Write on organization of Camp.
 - II) Write on recreational programme for senior citizen.
 - III) Recreation programme for handicapped.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांचे उत्तर द्या (कोणतेही एक) : १०
- I) मनोरंजन म्हणजे काय ते सांगून जीवनामध्ये मनोरंजनाची गरज व महत्व स्पष्ट करा.
II) मनोरंजनाची सेवा पूरवणाऱ्या संस्थाबद्दल सविस्तर लिहा.
३. खालील प्रश्नांचे उत्तर द्या (कोणतेही एक) : १०
- I) ग्रामीण भागासाठी व औद्योगिक वसाहत पातलीवर मनोरंजनाची योजना स्पष्ट करा.
II) मनोरंजनाच्या बाबीचे प्रकार सांगून त्यापैकी तीनचे स्पष्टीकरण करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या : ८
- I) नेतृत्व कार्यक्रमावर लिहा.
II) सामाजिक मनोरंजन संस्था.
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे द्या : १२
- I) शिबीर आयोजनवर लिहा.
II) जेष्ठ नागरिकासाठी मनोरंजन कार्यक्रम.
III) अपंगासाठी मनोरंजन कार्यक्रम.
-

Seat No.	
-----------------	--

**M.P.Ed. (Part – I) (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper No. – V)
Kinesiology**

Day and Date : Wednesday, 6-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 40

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **The candidate should read the original questions in English.**

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) Explain the movement occurring in different joint during a throwing technique in shot-put.
 - 2) Draw a neat diagram of shoulder joint and explain with possible any six movements.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- 1) Define kinesiology and explain the aims and objectives of kinesiology.
 - 2) Explain the types of muscular contractions.
4. Answer the following question in brief : **8**
- 1) Movement of knee joint.
 - 2) Brief history of kinesiology.
5. Answer the following question in brief : **12**
- 1) Movement of elbow joint.
 - 2) Explain the value of good posture.
 - 3) Efficient movement.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- 1) गोळा फेक मधील फेकीचे कौशल्य करताना विविध सांध्यात होणाऱ्या हालचाली स्पष्ट करा.
 - 2) खांद्याच्या सांध्याची सुबक आकृती काढा आणि खांद्याच्या सांध्यात होणाऱ्या कोणत्याही सहा हालचाली स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांचे उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- 1) शरीर गतीशास्त्राची व्याख्या सांगा आणि शरीरगती शास्त्राची ध्येय आणि उद्दिष्टे स्पष्ट करा.
 - 2) स्नायू आकुंचनाचे प्रकार स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांचे उत्तर थोडक्यात लिहा. **8**
- 1) गुडच्याच्या सांध्यातील हालचाली.
 - 2) शरीरगतीशास्त्राचा थोडक्यात इतिहास सांगा.
5. खालील प्रश्नांचे थोडक्यात उत्तर लिहा. **12**
- 1) कोपऱ्याच्या सांध्यातील हालचाली.
 - 2) उत्तम शरीरधारणेचे मूल्य स्पष्ट करा.
 - 3) कार्यक्षम हालचाली.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Biomechanics (Paper – VI)

Day and Date : Friday, 8-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions:** 1) **All questions are compulsory.**
2) **The candidates should read the original question in English.**
3) **Q. No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose correct alternatives : **10**
- 1) Duration is a measure of
a) Distance b) Displacement c) Force d) Time
 - 2) An athlete covering 100 m distance in 10 seconds run at a speed of
a) 10 m/s b) 100 m/s c) 20 m/s d) 1000 m/s
 - 3) The forces acting on a runner near the end of race are
a) Strength b) Friction c) Air resistance d) All the above
 - 4) In which type of lever there is most elevation of arm ?
a) Third class b) Second class c) First class d) None of above
 - 5) The formula for calculating force
a) ma b) mgh c) $\frac{D}{f}$ d) None of above
 - 6) For every action there is equal and opposite reaction is
a) Newton's I Law b) Newton's II Law
c) Newton's III Law d) None of above
 - 7) "Speed" is indicated in
a) km/sec^2 b) $cm/hour$ c) Newton d) km/hr
 - 8) One set command the sprinter is in
a) Stable equilibrium b) Unstable equilibrium
c) Neutral equilibrium d) None of the above
 - 9) The term motion and rest are studied under
a) Biochemistry b) Anatomy c) Biomechanics d) None of above
 - 10) Newton's second law of motion is also known as
a) Law of inertia b) Law of action reaction
c) Law of acceleration d) Law of gravitation

P.T.O.

मराठी रूपांतर

1. अचूक पर्याय निवडा :

- 1) कालावधी हे _____ एककात मोजतात.
 अ) अंतर ब) विस्थापन क) बल ड) वेळ
- 2) एखादा अॅथलेट 100 m अंतर 10 सेकंदात पळतो तेव्हा त्याच्या पळण्याचा वेग _____ असतो.
 अ) 10 मि./सेकेंद ब) 100 मि./सेकेंद क) 20 मि./सेकेंद ड) 1000 मि./सेकेंद
- 3) एखाद्या रनरला (अॅथलेटला) शर्यत पूर्ण करताना शर्यतीच्या शेवटी _____ बाबी परिणाम करतात.
 अ) ताकद ब) घर्षण क) हवेचा प्रतिरोध ड) वरील सर्व
- 4) पसरलेले हात हे _____ या तरफेच्या प्रकारामध्ये मोडते.
 अ) तरफेचा 3 ला प्रकार ब) तरफेचा 2 ला प्रकार
 क) तरफेचा 1 ला प्रकार ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- 5) बल (फोर्स) काढण्याचे सुत्रा _____ आहे.
 अ) ma ब) mgh
 क) $\frac{D}{f}$ ड) वरीलपैकी एकही नाही
- 6) क्रिया प्रतिक्रिया हा _____ नियम.
 अ) न्युटनचा पहिला नियम ब) न्युटनचा दुसरा नियम
 क) न्युटनचा तिसरा नियम ड) वरीलपैकी काही नाही
- 7) वेग दर्शविण्यासाठी _____ चा वापर करतात.
 अ) कि.मी/सेकंद² ब) से.मी./तास क) न्युटन ड) कि.मी/तास
- 8) लघु अंतर धावक सेट या आज्ञे मध्ये _____ समतोलात असतो.
 अ) स्थिर समतोलत्व ब) अस्थिर समतोलत्व
 क) न्युट्रल समतोलत्व ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- 9) गति आणि विश्रांती यांचा अभ्यास _____ शास्त्रात येतो.
 अ) जीवसायनशास्त्र ब) शरीरशास्त्र
 क) जीवयांत्रिकशास्त्र ड) वरीलपैकी एकही नाही
- 10) न्युटनचा गतीविषयक दुसरा नियम _____ हा आहे.
 अ) जडत्वाचा नियम ब) क्रिया प्रतिक्रिया नियम
 क) त्वरणाचा नियम ड) गुरुत्वाकर्षणाचा नियम

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Biomechanics (Paper – VI)

Day and Date : Friday, 8-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 40

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**

2) **The candidates should read the original question in English.**

2. Answer the following (**any one**) : **10**
- 1) Explain the use of Newton's law of motion with suitable examples in physical education.
 - 2) Explain centripetal and centrifugal force.
3. Answer the following (**any one**) : **10**
- 1) Explain need and importance of biomechanics in the field of physical education and sports.
 - 2) Write down the different types of levers and its use in sports.
4. Answer the following question in brief : **8**
- 1) Write mechanical principle of any one skill from your specialization.
 - 2) Write application of friction in sports.
5. Answer the following question in brief : **12**
- 1) Write aims and objectives of biomechanics.
 - 2) Write Staddle role technique in high jump.
 - 3) Write meaning of kinanthropometry.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- 1) शारीरिक शिक्षणात न्युटनचा गतीविषयक नियमांचा वापर उदाहरणासह स्पष्ट करा.
 - 2) केंद्रोत्सारी व केंद्राभिगामीबल काय ते स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : **10**
- 1) जीवयांत्रिक शास्त्राची गरज व महत्व शारीरिक शिक्षणाच्या क्षेत्रात काय ते स्पष्ट करा.
 - 2) तरफेचे विविध प्रकार सांगून त्याच्या क्रीडेतील उपयोग लिहा.
4. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : **8**
- 1) तुम्ही निवडलेल्या विशेष खेळामधील कोणत्याही एका कौशल्याची यांत्रिक तत्वे लिहा.
 - 2) खेळखेळत असताना घर्षण कसे होते ते लिहा.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : **12**
- 1) जीवयांत्रिक शास्त्राची ध्येय व उद्दिष्टे लिहा.
 - 2) उंचउडीमधील स्टॅडल रोल तंत्र काय ते लिहा.
 - 3) किनॅथ्रोपोमेट्री म्हणजे काय ? ते लिहा.
-

SLR-D – 7

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper No. – VII)
Scientific Principles of Training in Games and Sports

Day and Date : Monday, 11-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** 1) **All questions are compulsory.**
2) *The candidate should be read the original questions in English.*
3) *Q.No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on page No. 3.*

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative : **10**

- 1) Fartlek training was first devised and adapted in
a) India b) England c) Sweden d) U.S.A.
- 2) Which are the important factors of flexibility ?
a) Joint b) Stretchability of the muscle
c) Muscular strength d) All of these
- 3) _____ is an ability of individual to overcome the resistance.
a) Speed b) Flexibility c) Strength d) Agility
- 4) There are _____ factors of load.
a) Four b) Three c) Two d) One
- 5) Interval training method was introduced by
a) Morgan b) Reindall c) Herbert d) None of these
- 6) Aim of transition period is
a) Stabilization of performance b) Super compensation
c) Recreation d) Recovery
- 7) _____ is a combination of strength and speed abilities.
a) Strength endurance b) Explosive strength
c) a) and b) both d) None of these
- 8) The important factors of which determine strength is _____
a) Muscle cross section b) Muscle fibre spectrum
c) Co-ordination d) All of these

P.T.O.

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – I) (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper No. – VII)
Scientific Principles of Training in Games and Sports

Day and Date : Monday, 11-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Marks : 40

Instructions: 1) **All questions are compulsory.**
2) **The candidate should be read the original questions in English.**

2. Answer the following question (**any one**) : 10
1) Explain need and importance of sports training.
2) What is training load ? Discuss the principles of training load.
3. Answer the following question (**any one**) : 10
1) Explain the importance of flexibility in sports and games and explain how you will develop flexibility of your players.
2) Explain process of sports performance.
4. Answer the following questions in brief : 8
1) Fartlek training
2) Explosive strength
5. Answer the following questions in brief : 12
1) Weight training
2) Circuit training
3) Interval training.

मराठी रूपांतर

२. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
१) क्रीडा प्रशिक्षणाची गरज व महत्त्व स्पष्ट करा.
२) प्रशिक्षण भार म्हणजे काय ? प्रशिक्षण भाराची तत्वाची चर्चा करा.

३. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- १) लवचिकतेचे खेळ व क्रीडा मध्ये महत्व स्पष्ट करा आणि तुम्ही तुमच्या खेळांडूची लवचिकता कशी वाढवाल स्पष्ट करा.
- २) क्रीडा प्राविण्याच्या प्रक्रिया स्पष्ट करा.
४. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- १) फर्टलेक ट्रेनिंग
- २) स्फोटक ताकत
५. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- १) वेट ट्रेनिंग
- २) चक्रिय प्रशिक्षण (सरक्यूट ट्रेनिंग)
- ३) इंटरव्हल ट्रेनिंग.
-

Seat No.	
----------	--

M.P. Ed. (Part – I) (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper No. – VIII)
Science of Coaching in Sports and Games

Day and Date : Wednesday, 13-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

- Instructions :** i) **All questions are compulsory.**
ii) **Candidates who intend to write their answer in Marathi are advised to read the English question also.**
iii) **Q.No. 1 is compulsory. It should be solved in first 15 minutes in Answer Book on Page No. 3.**

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternative :

10

- I) Scouting means _____
a) Find out drawbacks
b) To give instructions
c) Referees decisions
d) Above all
- II) Free throw is related to _____ game.
a) Basket ball
b) Kho-kho
c) Volley ball
d) None of these
- III) Duration of micro cycle is _____
a) 14 days
b) Three months
c) One week
d) Six months
- IV) Weight training is used for the development of _____
a) Flexibility
b) Endurance
c) Recreation time
d) Strength
- V) Any objects is thrown into the sky comes down because of _____
a) Action-Reaction
b) Friction
c) Gravitational force
d) Above all
- VI) Law of Action-Reaction is _____
a) Newton's first law
b) Newton's second law
c) Newton's third law
d) Above all
- VII) A style is _____
a) perfect way of applying technique
b) personal way of applying technique
c) a and b
d) none of these
- VIII) Demonstration is effectiveness through _____ while coaching a skill practical.
a) On paper
b) On black board
c) Slide show
d) None of these
- IX) The word of Universal player is related to _____
a) Basket ball
b) Judo
c) Karate
d) None of these
- X) To complete preparation for particular game of a player is called _____
a) Coaching
b) Teaching
c) Scouting
d) Training

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

1. योग्य पर्याय निवडा :

१०

- I) मूल्यमापनात्मक निरीक्षण म्हणजे _____
अ) कच्चे दुवे शोधणे ब) सूचना देणे क) पंचाचे निर्यण ड) वरील सर्व
- II) फ्री थ्रो हा _____ खेळाशी संबंधित आहे.
अ) बास्केट बॉल ब) खो-खो क) व्हॉली बॉल ड) या पैकी नाही
- III) मायक्रो साईकल चा कालावधी _____
अ) १४ दिवस ब) तीन महिने क) एक आठवडा ड) सहा महिने
- IV) वजन प्रशिक्षण हे _____ विकासाशी उपयुक्त आहे.
अ) लवचिकता ब) दमदारपणा क) प्रतिक्रिया वेळ ड) ताकद
- V) कोणतेही वस्तु आकाशात फेकला असता खाली येते कारण
अ) क्रिया-प्रतिक्रिया ब) घर्षण
क) गुरुत्वाकर्षण शक्ती ड) वरील सर्व
- VI) क्रिया-प्रतिक्रिया _____
अ) न्यूटनचा पहिला नियम ब) न्यूटनचा दुसरा नियम
क) न्यूटनचा तिसरा नियम ड) वरील सर्व
- VII) शैली ही _____ आहे.
अ) तंत्राचा योग्य वापर करण्याचा मार्ग ब) तंत्राचा वैयक्तिक वापर करण्याचा मार्ग
क) अ आणि ब ड) या पैकी नाही
- VIII) मार्गदर्शन करताना कौशल्याचे प्रात्यक्षिक _____ द्वारे दाखवल्याने परिणामकारक ठरते.
अ) कागदावरली ब) फल्यावरली क) चित्रकिलीद्वारे ड) यापैकी नाही
- IX) युनिव्हर्सल प्लेयर हा शब्द _____ शी संबंधित आहे.
अ) बास्केट बॉल ब) ज्युडो क) कराटे ड) यापैकी नाही
- X) खेळाटूची विशिष्ट खेळासाठी करून घेतलेली परिपूर्ण तयारी म्हणजे _____ होय.
अ) मार्गदर्शन ब) शिकवणे
क) मूल्यमापनात्मक निरीक्षण ड) प्रशिक्षण

SLR-D – 8

Seat No.	
-------------	--

M.P. Ed. (Part – I) (Semester – II) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION (Paper No. – VIII)
Science of Coaching in Sports and Games

Day and Date : Wednesday, 13-5-2015
Time : 11.00 a.m. to 1.00 p.m.

Max. Marks : 50

Instructions : i) **All questions are compulsory.**

ii) *Candidates who intend to write their answer in **Marathi** are advised to read the **English** question also.*

2. Answer the following question (**any one**) : **10**
- i) What is meant by sports coaching and explain the function and qualities of coach.
- ii) Explain details scouting in Games.
3. Answer the following question (**any one**) : **10**
- i) Answer the details annual training programme.
- ii) Explain the application of Newton's law in sports performance.
4. Answer the following questions in brief : **8**
- i) Meaning and definition of tactics.
- ii) Projectiles.
5. Answer the following question in brief : **12**
- i) Principles of planning.
- ii) Economy of motion and timing.
- iii) Need and importance of coaching.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- i) क्रीडामार्गदर्शन म्हणजे काय ते सांगून मार्गदर्शकाची कर्तव्ये व गुणवैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- ii) खेलातील मूल्यमापनात्मक निरीक्षण सविस्तर स्पष्ट करा.
3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा (कोणतेही एक) : १०
- i) वार्षिक प्रशिक्षण कार्यक्रम सविस्तर लिहा.
- ii) क्रीडा कामगिरीत न्यूनतमच्या नियमाचे उपयोजन स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : ८
- i) डावपेचाची व्याख्या व अर्थ.
- ii) प्रक्षेपण.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : १२
- i) क्रीडानियोजनाची तत्वे.
- ii) गतीची बचत व वेळेची अचूकता.
- iii) मार्गदर्शनाची गरज व महत्त्व.
-

Seat No.	
----------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – III) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Psychology of Sports (Paper – IX)

Day and Date : Tuesday, 5-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00

Max. Marks : 50

- Instructions :**
- 1) Answer sheet shall be collected within **first fifteen minutes**.
 - 2) **All questions are compulsory.**
 - 3) The candidate should read the original questions in **English**.
 - 4) Q.No. 1 is **compulsory**. It should be solved in **first 15 minutes** in Answer Book on Page No. 3.

MCQ/Objective Type Questions

Duration : 15 Minutes

Marks : 10

1. Choose the correct alternatives.

10

- 1) Cognitive learning is also called
 - a) mental learning
 - b) affective learning
 - c) motor learning
 - d) all the above
- 2) Individual differences *are due to*
 - a) Environmental impact
 - b) Heredity impact
 - c) Heredity and environmental impact
 - d) Community impact
- 3) Feedback method
 - a) is helpful to the learner
 - b) is detrimental for the learner
 - c) is neither helpful nor detrimental
 - d) none of the above
- 4) According to _____ psychology can be defined as the science of the activities of the individual.
 - a) Watson
 - b) Woodwarth
 - c) Hilgard
 - d) B.C. Rai
- 5) Richard Alderman define motivation _____ in the year.
 - a) 1974
 - b) 1975
 - c) 1976
 - d) 1977
- 6) Motivation is classified into _____ broad categories.
 - a) One
 - b) Two
 - c) Three
 - d) Four
- 7) Reward scholarship comes under
 - a) Practice
 - b) Motor learning
 - c) Personality
 - d) Motivation
- 8) Psychology is a science of
 - a) human behavior
 - b) personality
 - c) human motion
 - d) None of the above

P.T.O.

- 9) In the childhood, individuals behaviour is most influenced by _____
 a) community b) school c) peer group d) family
- 10) The reason for lower performance in sports competition is
 a) fear of failure b) anxiety c) aggression d) motivation

मराठी रूपांतर

1. योग्य पर्याय निवडा.

10

- 1) बोधात्मक अध्ययनाला _____ असे म्हणतात.
 अ) मानसिक अध्ययन ब) परिणामकारक अध्ययन
 क) कारक अध्ययन ड) वरील सर्व
- 2) व्यक्तिभेद _____ मुळे दिसून येतो.
 अ) वातावरणाचा परिणाम ब) अनुवंशाचा परिणाम
 क) अनुवंशाचा वातावरणाचा परिणाम ड) समाजाचा परिणाम
- 3) प्रत्याभरण पद्धत _____
 अ) अध्ययकाला मदत करणारी ब) अध्ययनार्थीचे परीक्षण करणारी
 क) परीक्षणाला मदत न करणारी ड) वरीलपैकी नाही
- 4) _____ च्या मते मानसशास्त्रा म्हणजे वैयक्तिक कृतीचे शास्त्र होय.
 अ) वॉटसन ब) वुडवर्थ क) हिलगार्ड ड) बी.सी. राय
- 5) रिचर्ड अलडरमन ने प्रेरणेची व्याख्या _____ वर्षी केली.
 अ) १९७४ ब) १९७५ क) १९७६ ड) १९७७
- 6) प्रेरणेचे वर्गीकरण _____ मुख्य प्रकारात केले जाते.
 अ) एक ब) दोन क) तीन ड) चार
- 7) शिष्यवृत्ती बक्षीस हे _____ च्या अंतर्गत येते.
 अ) सराव ब) कारक अध्ययन क) व्यक्तिमत्व ड) प्रेरणा
- 8) मानसशास्त्र हे _____ चे शास्त्र आहे.
 अ) मानवीवर्तन ब) व्यक्तिमत्वा क) मानवी हालचाली ड) वरीलपैकी नाही
- 9) बालपणात व्यक्तिगत वर्तन _____ ने प्रभावित होते.
 अ) समाज ब) शाळा क) समवयस्क गट ड) कुटुंब
- 10) खेळातील कमी दर्जाच्या कामगिरीचे कारण _____ आहे.
 अ) अपयशाची भीती ब) चिंता क) आक्रमण ड) प्रेरणा

Seat No.	
-------------	--

M.P.Ed. (Part – II) (Semester – III) Examination, 2015
PHYSICAL EDUCATION
Psychology of Sports (Paper – IX)

Day and Date : Tuesday, 5-5-2015
Time : 3.00 p.m. to 5.00

Marks : 40

Instructions : 1) **All questions are compulsory.**
2) **The candidate should read the original questions in English.**

2. Answer the following (**any one**) : **10**
- 1) Define sport psychology ? Explain nature and scope of sport psychology.
 - 2) Write meaning of Heredity ? Explain importance of heredity and environments in physical education.
3. Answer the following (**any one**) : **10**
- 1) Write meaning of personality. Explain the role of physical activities in the development of personality.
 - 2) What do you mean by personality traits ? Explain.
4. Answer the following in brief. **8**
- 1) Write about competitive sports and psychological stress.
 - 2) Write about sports audience effect on the performance of the sportsmen.
5. Answer the following in brief : **12**
- 1) Write about success and failure of sports.
 - 2) Write about motivation type.
 - 3) Write importance of sensation and perception.

मराठी रूपांतर

2. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणताही एक) : **10**
- 1) क्रीडा मानसशास्त्र म्हणजे काय ? क्रीडा मानस शास्त्राची स्वरूप आणि व्याप्ती स्पष्ट करा.
 - 2) अनुवंश म्हणजे काय ? शारीरिक शिक्षण क्षेत्रामध्ये अनुवंश व वातावरणाचे महत्व स्पष्ट करा.

3. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (कोणताही एक) : 10
- 1) व्यक्तिमत्वाचा अर्थ लिहा. शारीरिक शिक्षणामुळे व्यक्तिमत्व विकासाची भूमिका स्पष्ट करा.
 - 2) व्यक्तिमत्वाचे पैलु म्हणजे काय ? ते स्पष्ट करा.
4. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : 8
- 1) स्पर्धात्मक क्रीडा कार्यक्रम व मानसिक ताण याबद्दल लिहा.
 - 2) खेळाडूंच्या क्रीडा कामगिरीवर प्रेक्षकांचा होणारा परिणाम याबद्दल लिहा.
5. खालील प्रश्नांची थोडक्यात उत्तरे लिहा : 12
- 1) खेळातील यश व अपयश याबद्दल लिहा.
 - 2) प्रेरणेचे प्रकार लिहा.
 - 3) अवबोध व संवेदनेचे महत्व लिहा.
-